

ОБНОВЛЕННЯ ВИХОВНИХ ПСИХОКОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВЗАЄМОДІЇ З УЧНЯМИ ПТНЗ

Марія Карп'юк
(Київ, Україна)

У статті мотивується потреба з огляду на інноваційні знання оновлювати у взаємодії з учнями ПТНЗ психокомунікативні технології, доповнюючи їх медитаціями та асертивними психотехніками.

Ключові слова: свідомість, холистичне мислення, душа, внутрішній світ, мікрокосмос, енергоінформаційне поле, інтеракція, гармонізація, комунікативна інтеракція, психофрактал, психіка, вібрація, космогалактичний, духовний, саморозвиток, звуковібраційна технологія.

В статье мотивируется необходимость учитывать инновационные знания во взаимодействии с учащимися ПТУЗ с целью обновления психокоммуникативных воспитательных технологий, дополняя их медитациями и асертивными психотехниками.

Ключевые слова: сознание, холистическое мышление, душа, внутренний мир, микрокосмос, энергоинформационное поле, интеракция, гармонизация, коммуникативная интеракция, психофрактал, психика, вибрация, космогалактический, духовный, саморазвитие, звуковибрационная техника.

In the article the need is motivated from the point of view on innovational knowledge to renew in the interaction with vocational school students some psycho communicative technologies, adding to them meditations and assertive psychotechnics.

Key words: consciousness, holistic thinking, psyche, inner world, microspace, energetic informational field, interaction, harmonization, communicative interaction, psycho fractal, vibration, Cosmo galactic, spiritual, self-development, sound vibration technology.

Постановка проблеми. XXI ст. наповнене викликами, для розуміння природи яких традиційне дискретно-аспектологічне, предметно-звужене мислення вже не спрацьовує. Обсяг інноваційних знань зростає лавиноподібно. У кінці XX ст. кількість інноваційної інформації зростає, як мінімум, удвоє. За останні десятиліття з'явилося близько 95% усієї поглибленої інформації з різних наук, зокрема людинознавчих. Через контакт телепатичного яснослухання, що дає можливість отримувати інноваційну інформацію з інших вимірів Всесвіту від Вищого Космічного Розуму (ВКР) (синоніми: Безмежний Інтелект, Вища Сила, Безкінечний Розум, Дух, Бог, Сила Всесвіту, Вроджена Мудрість, Свідомість та ін.), сьогодні відомі:

1. Людина створена для глобальних цілей, і тому, коли перестає виконувати свої космічні обов'язки, для нормативного протікання, яких вимагається дотримання певних норм і правил поведінки, то її просто прибирають. 2.

Людина - це могутня біоенергетична машина, що переробляє певний спектр енергії й випромінює в космос найрізноманітніші їх види. Тобто одні види енергії переробляє в інші. 3. Усе, що створюється у Всесвіті Вищими, має багатоцільове призначення. Це стосується й людини. По-перше, вона створена для вироблення певних видів енергії, основних типів якої – дванадцять згідно знаків зодіаку, плюс тринадцятий знак Зміносця. Цими енергіями вона зв'язується в процесах енергообміну з планетами Сонячної системи. По-друге, вона отримує енергію тонкого плану від свого Наставника і, перетворюючи її через процеси функціонування свого тіла в нові типи, передає частину її Землі. По-третє, Вищі отримують також певні типи енергії від людини для своїх потреб. По-четверте, частину її отримує оточуюче середовище. Мета створення енергії – трансформація одних типів енергії в інші й участь у енергообміні світового рівня [3, с.13–15].

Загальна конструкція Душі складається з таких основних компонентів: Матриця? Законів, Матриця Часу, Матриця Якості, Матриця Понять, Матриця Слова, а також Свідомості й Підсвідомості [4, с.344–345].

Цивілізаційна криза кінця ХХст. – початку ХХІст. – це криза («глибоке розкладання системи», «деформація, що межує з небезпекою для життя») свідомості, криза мислення з переважанням лівопівкульного типу: спираючись лише на логіку лівопівкульного розумування, людина порушила природну гармонію й екологічну доречність. Системна криза цивілізації полягає в її нездатності й неможливості прогресувати, порушуючи Всезагальні Закони Всесвіту, мислення, суспільства.

Актуальність дослідження. Головною причиною системної кризи людства є тип сформованої особистості. У переважній більшості – це людина-споживач з великими амбіціями, претензіями, обмеженим консервативним світоглядом, що спрямований на забезпечення (часто будь-яким способом) особистого матеріального добробуту й комфорту. На жаль, це тип людини не творця, а руйнівника. І це, зрозуміло, ставить нас перед необхідністю бачити наслідки такого поведіння людини з Природою та ресурсами власного організму. Тому закономірно, що психологи, педагоги, соціологи, філософи, філологи, вихователі, майстри виробничого навчання, куратори, культурологи й біологи, фізики й математики, медики й екологи ведуть різноплановий полілог, стосовно гострої потреби формувати нову людину – людину-творця, що здатна розуміти Природу, закони, за якими функціонує вона, та зберігати її багатство й розмаїття для нових поколінь, тобто особистості яка сприймає себе невід'ємною частинкою Природи й гармонійно «вписана» в неї. Отже, система освіти, включаючи й професійно-технічну, стоїть перед необхідністю корінної переорієнтації всієї системи усталених оцінностей, з метою подолання в підростаючого покоління бездумно-споживацької технології. Рухаючись по осі цивілізаційного поступу з психоустановкою на підкорення, перемагання, подолання, конфронтації, конкуренції, відчуження та відособлення, агресії й протистояння за бінарною («біло – чорною») спрощеною логікою «свій – чужий», «друг – ворог», сучасна земна цивілізація створила антикультуру війни, агресії людини щодо іншої людини. А це, закономірно, заперечує гармонію й загрожує усім формам життя на Землі. Настав час спільними зусиллями виховувати людину миру й толерантності, ненасильницького діалогу й співпраці.

Метою написання статті є мотивація потреби оновлювати (з огляду на інноваційні знання, що, фактично, стають теоретично-світоглядною основою дисциплін людинознавчого циклу) психокommунікативні технології в професійній взаємодії з учнями ПТНЗ для поглиблення в свідомості майбутніх кваліфікованих робітників персональної відповідальності за саморозвиток власного матричного потенціалу з метою якісної самореалізації. Це важливо також для нарощення навиків самоаналізу, самоконтролю, самоспостереження, саморелаксації, самоуправління, саморозвитку та самовиховання, що сприяє гармонізації внутрішнього світу мовної особистості, збереженню її енергетичних ресурсів, виходу із зони вербальних конфліктів, стресів, конфронтацій, протистоянь, взаємопоборювання тощо.

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідження мовної особистості з урахуванням її професійного спрямування постійно залишається в полі зору науковців. Це питання в різних аспектах вивчають філософи, психологи, соціологи, культурологи, педагоги, філологи, політологи (С.Максименко, М.Боришевський, О.Вовчик-Блакитна, М.Варій, Г.Балл, В.Моляко, Л.Карамушка, В.Москаленко, Е.Носенко, І.Бех, К.Альбуханова-Славська, Л.Орбан-Лембрик, В.Моргун, Н.Ничкало, В.Радкевич, Д.Закатнов, В.Калошин, В.Ягупов, В.Зінченко, Н.Чепелєва, О.Донченко, В.Крижко, І.Єршова-Бабенко, І.Цимбалюк, Л.Бевзенко, О.Чалий, І.Добронравова, М.Чумарна, Т.Тюріна, В.Лутай та ін.). Проблематика, спрямована на вивчення різних аспектів психолінгвального, менталінгвального, соціолінгвального, психолінгво-синергетичного статусу мовної особистості, знаходить висвітлення в розвідках сучасних українських і зарубіжних дослідників (М.Алефіренко, Л.Засєкіна, О.Селіванова, Л.Піхтовнікова, Л.Калмикова, О.Холод, К.Городенська, Л.Ставицька, О.Сухомлинов, Л.Синельникова, О.Тарасова, Ю.Лотман, В.Широков, І.Герман, В.Пищальникова, Г.Москальчук, І.Яворська, Т.Космеда, О.Залевська, І.Рум'янцева, Н.Павлова, С.Цейтлін, Г.Доброва, Н.Фоміна, Ф.Карташкова, О.Бондаренко, М.Пірен, Т.Яценко, В.Сениченко, Л.Масенко та ін.)

Виклад основного матеріалу. Науково доведено, що свідомість наша на енергоінформаційному рівні впливає на стан справ у світі, в нашому повсякденному житті, тому так важливо, щоб наша свідомість була максимально збагачена здобутками сучасних інноваційних знань. Розуміння того, що Всесвіт **реагує** на нас, наші слова, думки, емоції, почуття, переконання, віру, сприятиме більш відповідальному поведінню з висловлюваннями. Не випадково ж всі потужні мислителі, майстри художнього мистецтва свято відносилися до мови (мислення). А, скажімо, Панас Мирний називав мову «живою схованкою ДУХУ НАРОДНОГО». Доречно пригадати й думки Олени Реріх, яка зауважувала, що для кого пусте небо – у того пусте серце. Отже, ми не пасивні спостерігачі, які стоять осторонь оточуючого нас живого ПРОСТОРУ, живого СВІТУ – ми його співтворці, бо на рівні енергетичних вібрацій усе взаємозв'язане. Важливо зрозуміти, дбаючи про професійну самореалізацію майбутніх кваліфікованих робітників, у чому зацікавлені всі учасники навчально-виховного процесу ПТНЗ, що ми діємо в інтерактивній (від латин. «inter» – взаємо і «action» – діяти, «Interact» – взаємодіяти) реальності, де, змінюючи в процесі спостереження будь-якого явища свій внутрішній простір, внутрішній світ – свої думки, почуття, емоції, переконання, оцінки, реакції, – ми одночасно змінюємо й світ, який нас

оточує. Важливо звільнитися від усталених догматів й стереотипів минулого, орієнтуватися на здобутки прогресивної науки, виходити в практичній професійній діяльності з того, що нас оточує поле розумної енергії, яка заповнює те, що здається нам пустим простором. Більше того, – це енергоінформаційне поле **реагує на нас** й перебудовується під нашим впливом. Комунікативну інтерактивність у вихованні треба розуміти як взаємодію всіх учасників процесу, перебування їх у режимі толерантної бесіди, діалогу, дебатів, дискусії, почергових запитань, пошуку пізнавальної інформації, вироблення певних правил і норм для конкретної ситуації, узгоджені спільні проекти, синтез думок, учнівський конгрес, спільна угода, розігрування ситуації за ролями та ін. Інтерактивними є такі техніки, прийоми й методи, коли учасник обов'язково щось здійснює: говорить, діє, управляє, моделює, програмує, спостерігає, пише, малює. Приємно, що сучасна професійна освіта все активніше орієнтується на залучення креативного потенціалу майбутнього кваліфікованого робітника. Інтерактивність учасників навчально-виховної комунікації через співпрацю, співдіяльність сприяє більш якійсній соціалізації майбутнього фахівця.

Отже, практична психологія, як і психолінгвістика, психофізика, приходять до узагальнення того, що **психіка(мікрокосмос)** – це надскладна, нелінійна, відкрита, динамічна, багатомірна система, яка має субстанційно-універсальну природу. Психофрактал, як фрагмент універсальної психіки, становить глибинну (латентну) суть особистості. Психофрактал – це втілена частинка АБСОЛЮТА. Загальне енергоінформаційне поле земної психіки колективу людства єдине. Важливо комунікативну (енергоінформаційну) інтерактивність розуміти як потужну силу перш за все в трьох аспектах: 1. У ставленні до зовнішнього світу (космогалактичний, макрокосмічний вимір). 2. У соціально-професійній діяльності мовної особистості (соціально-екологічний, соціально-економічний вимір). 3. У гармонізації внутрішнього світу мовної особистості (мікрокосмічний вимір, духовний саморозвиток). Зазначені вектори вербальної та довербальної інтерактивності взаємозв'язані, діють і проявляються в житті фахівця будь-якого напрямку знання інтегрально через **переконання**. Їх можна визначити як впевненість, переконаність, що виникає як прийняття того, що ми відчуваємо доречним, комфортним і важливим для нас на рівні серця. Усвідомлення того, що **переконання** – це універсальне переживання, яке ми можемо розвинути до рівня могутнього фактора психолінгвістичної й ментально – душевної трансформації нашої субстанції «тут і тепер», максимально реалізуючи свій матричний, психогенетичний потенціал. Свої **переконання** можна конструктивно використовувати в якості ефективної внутрішньої **звуківібраційної технології**. Підставою для цього є такі чинники: 1. **Переконання** – це мова. І сучасна наука визначає переконання як ключ до тієї субстанції, з якої сформована наша Світобудова. 2. **Переконання**, що об'єднують інтегрально якісні показники всіх матриць душі особистості, є тою основою, яка на вібраційно-інформаційному рівні торкається і взаємодіє з квантовою надтонкою субстанцією наших тіл, нашої багатомірної психолінгвобіології, ренергуючи її. 3. **Переконання** – це особистісне переживання, це наше прийняття у власний внутрішній світ того, що ми бачили, відчували, сприйняли, пережили, усвідомили, спланували, оцінили, увібрали,

зробили власним досвідом. 4. **Переконання** – це персональна сила мовної особистості, її самосвідомість.

Виходячи із сказаного, важливо у практичній фаховій взаємодії з майбутніми кваліфікованими робітниками збагачувати виховні психокомунікативні технології, використовуючи не лише ті, що спрямовані на розвиток соціально-економічної компетентності фахівця у сфері обслуговування. Важливо для формування в свідомості Учнів ПТНЗ повноцінних холистичних переконань використовувати методики, спрямовані на гармонізацію внутрішнього світу мовної особистості. З огляду на актуальність проблеми гармонізації внутрішнього світу особистості у межах психолінгвістики формується напрямок – сугестивна лінгвістика. **Предметом** дослідження є текстовий пласт від давніх **мантр, замовлянь, медитацій, афірмацій, молитов** до сучасних **психотерапевтичних текстів**.

Збагачення виховних психокомунікативних технологій цими інтерактивними формами впливу на внутрішній світ майбутніх кваліфікованих робітників суттєво сприятиме гармонізації й розвитку їх професійних якостей, бо виконує, фактично, функцію психокорекції, релаксації, що дуже актуально для нашого еволюційного періоду.

Для вивчення психічних станів учнів у Тернопільському професійному ліцеї моделювання одягу та перукарського мистецтва за методикою М. Курганського було проведено діагностування, що засвідчує актуальність дослідження внутрішнього світу підлітків, які набувають фаху кваліфікованого робітника. Результати діагностування виражені в таких рівневих (Високий – Середній - Низький) показниках, зокрема:

<i>Рівень</i>	<i>Емоційний тонус</i>	<i>Професійний інтерес</i>	<i>Психічна активність</i>	<i>Комфортність</i>	<i>Психічне напруження</i>
Високий	11,7%	14,3%	14,5%	31,7%	36,5%
Середній	80%	77%	69%	58,3%	65%
Низький	8,3%	8,7%	16,5%	10%	8,5%

У діагностуванні взяло участь 230 респондентів – учнів I-II курсів. Статичні дані переконливо засвідчують, що всі параметри, через які представлений внутрішній світ особисті, потребують догляду й гармонізації. Результати обстеження опосередковано засвідчують недостатню сформованість захисних адапційних механізмів у майбутніх кваліфікованих робітників, що спричинятиме в подальшій професійній самореалізації стресові стани й ситуації. Доведено, що медитація (від латин. *meditatio* “зосередженість”, “рух до центру”) – це метод самозаглиблення, самозосередження, самозаспокоєння, самооздоровлення, саморозвитку, саморозмірковування. Медитація – це практична техніка спрямована на проникнення в сутність суб’єкта, що досягається шляхом споглядання, концентрації й зосередженості на певному

явищі. Вона дає можливість досягати такого внутрішнього стану, який характеризується заглибленістю в фізичне й психічне заспокоєння, відстороненістю від зовнішнього світу, під час якого зберігається здатність до розмірковування – оперування образами.

Медитація, як система психологічних прийомів, передбачає досягнення таких ефектів: а) нормалізації нервових процесів; б) підвищення життєвого тону; в) формування волі; г) розвитку інтелектуальних здібностей; д) поліпшення пам'яті й уваги; е) зміни чи усунення (нейтралізації окремих рис темпераменту й характеру); є) поліпшення працездатності; ж) зниження конфліктності при взаємодії з іншими людьми; з) запобігання появі й подолання різних захворювань [5, с.169–171]. Основним елементом будь-якої медитації є **концентрація**. **Об'єктом концентрації** може бути будь-яке явище від внутрішніх відчуттів до зовнішніх предметів. **Завданням** медитації є формування просвітленого стану свідомості, що називається в різних етнокультурах по-різному – “прозоріння”, “просвітління”, “надсвідомість”, “усвідомлення буття” тощо.

Усі медитативні техніки можна класифікувати так: 1. **Аудіальна медитація** – це медитація на звуках, звукових образах, слухових відчуттях. До цього типу медитації належать техніка концентрації на мантрах, на піснях-співах, на віршованих текстах. 2. **Візуальна медитація** – медитація на здорових відчуттях. Це медитація на малюнках, на картинах, на полум'ї свічі, на мандалі – на геометричній фігурі, що символізує єдність людини і Всесвіту. 3. **Абстрактна медитація** – це медитація на різних поняттях, абстракціях, ідеях, проблемах тощо. Медитації успішні у вихованні й самовихованні, у психотерапії, підготовці та самовдосконаленні. Для медитативного тренінгу доречно забезпечити собі комфортні умови, зокрема: 1. Спокійна тиха кімната (певне приміщення), яка (яке) позбавлене як зовнішніх, так і внутрішніх подразників. Зробіть усе можливе для зменшення зовнішніх шумів (При необхідності використайте навушники для захисту вух). Зніміть трубку з телефонного апарату, вимкніть мобільку. Поставте диск з тихою музикою, яку ви любите слухати або музику з імітацією різних природних шумів. 2. Займіть оптимально зручну для себе позу. 3. Визначте **об'єкт концентрації** – слово, звук, звукосполучення, образ, дихання чи взагалі ніщо (або внутрішнє споглядання). Медитація – це “пасивна активність”, тому не зациклюйтесь на обраному стимулі. 4. Розслаблена психоустановка на медитативний процес. Медитація – це спосіб урівноваження, гармонізації й просвітлення розуму, що є, звичайно, необхідною умовою зменшення тривоги й напруги (аж до їх повної нейтралізації). Можна медитувати на ту чи іншу янтру – символічний образ, який ми пропонуємо своєму розуму для споглядання та яким ми його заповнюємо. Янтри – це візуальні інструменти для зосередження уваги на символічно зображеній енергетичній структурі Творення. Вони сприяють самореалізації, гармонізації, внутрішній трансформації особистості, і тому називаються ще **матриці Світобудови**. Янтри доречно сприймати як особливий засіб досягнення єдності мікро- і макрокосма. Янтра може стати могутнім засобом взаємодії між людиною й Космосом. Є кілька методів нарощення внутрішньої сили особистості, що більш ніж актуально при високому рівні репресивності, тривожності, напруженості, конфліктності професійної молоді. Можна назвати перш за все такі засоби для нарощення власного енергетичного потенціалу: 1. За допомогою

медитації та візуалізації. 2. За допомогою слів сили, мантр і молитов. 3. За допомогою Сонця. 4. За допомогою вогню. 5. За допомогою стихій Природи. Доповнення психокомунікативних виховних технологій доречно за рахунок залучення різних асертивних психотехнологій, що спрямовуються на розвиток у майбутніх кваліфікованих робітників доречної впевненості й комунікативних умінь. **Асертивність** – (від англ. Assert – стверджувати, заявляти, доводити, обстоювати) – це самостверджувальна поведінка, що включає в себе комунікативну здатність толерантності мотивувати свою позицію без ігнорування й обмеження прав інших людей. Асертивність передбачає відкритість до діалогу й полілогу, чесну поведінку що до себе та інших комунікантів разом з позитивною самооцінкою при обов'язковій пошані, чуйності й делікатності у врахуванні прав інших учасників професійно – ситуативної взаємодії. **Асертивність** – це впевненість у своїй комунікативній самодостатності й готовність приймати відповідальність за власні висловлювання, реакції, висновки, оцінки, думки, за власні дії. **Асертивна комунікативна поведінка** мовної особистості є антиподом **пасивної й агресивної** поведінки, її ще можна назвати антистресовою адаптивною, тому що вона викликає в інших позитивні реакції й забезпечує позитивний зворотний зв'язок, стимулюючи позитивний психостан. Ознаками асертивної поведінки є: а) чітке й аргументоване формулювання власних думок у тій чи іншій ситуації; б) позитивне, доброзичливе й толерантне ставлення до інших; в) адекватна самооцінка; г) пропонувати доречних, справедливих, конструктивних вимог; д) уміння, зберігаючи впевненість у собі, слухати аргументи інших учасників діалогу чи полілогу, а при загостренні позиції, – реалізувати тактику компромісу; е) готовність при достатній аргументованості протилежної позиції змінити свій погляд і позиціонувати себе членом команди; є) готовність надавати членам колективу посильну допомогу, а при необхідності попросити про ту чи іншу підтримку. **Доречно знати асертивні права комунікантів:** 1. Я маю право сам (сама) судити про власну поведінку, думки, оцінки, емоції та нести відповідальність за них. 2. Я маю право не виправдовуватися й вибачатися за свою поведінку. 3. Я маю право самостійно вирішувати, чи брати на себе відповідальність за чужі проблеми. 4. Я маю право змінити власну думку. 5. Я маю право помилятися й нести відповідальність за зроблений вибір. 6. Я маю право сказати: “Я не розумію”, “Я не знаю” [2, с.156–160]. Важливо всім учасникам психокомунікативної взаємодії знати загальні умови ефективності застосування асертивних технік, зокрема: 1. Врахувати правомірність власних моделей поведінки з урахуванням діючих норм моралі. 2. Пам'ятати, що кінцевою метою застосування асертивних технік є поліпшення взаємостосунків і якості комунікативної взаємодії. 3. Усі техніки використовувати в стані делікатності, толерантності доброзичливості щодо партнера. 4. Думки виражати чітко, зрозуміло, дотримуючись вимог культури мовлення та правил етики й толерантності. При цьому ж – проявляйте довіру до себе, своїх здібностей і потенційних можливостей завжди досягти найкращого результату. Оновлення психокомунікативних виховних технік і технологій допомагає в формуванні у майбутніх кваліфікованих робітників професійних якостей стресостійкості, толерантності, мобільності, комунікабельності, відповідальності, ініціативності, дисциплінованості.

Висновки і перспективи подальшого дослідження. 1. Світ ступає в

епоху глибшого вивчення природи людини, що повертає увагу. 2. Для будь-якого успіху в житті потрібно знати закони, яким він підлягає, які реально діють у Природі (Світобудові). Фундаментальні закони охоплюють все: мислення, бажання, хотіння, модель поведінки, виконання (професійна діяльність), правильне ставлення до себе, правильне поводження з іншими тощо. 3. Оновлення виховних психокommунікативних технік і технологій передбачає зміну якості взаємодії, сприйняття, реагування й власного підходу до відносин з партнерами по родинному життю, по співпраці, по комунікації, по професійній реалізації тощо. 4. Подальше вивчення зазначеного аспекту професійного виховання учнівської молоді потребує розробки як теоретичних, так і методичних основ цієї проблеми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Карп'юк М.Д. Мова як основа міждисциплінарної психосинергії й базовий фактор формування цілісного світогляду особистості / М.Д. Карп'юк // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди». – Переяслав-Хм., 2007. – Вип. 12. – С. 296–307.
2. Розов В.І. Адаптивні антистресові психотехнології: [навч. посіб.]. – К.: Кондор, 2009. – 276 с.
3. Секлитова Л.А. Человек золотой расы / Л.А. Секлитова, Л.Л. Стрельникова. – Том. I. Создание человека. – М.: Амрита, 2011. – 384 с.
4. Секлитова Л.А. Человек золотой расы / Л.А. Секлитова, Л.Л. Стрельникова. – Том. II. Создание души. – М.: Амрита, 2011. – 368 с.
5. Тимофієва М.П. Психологія здоров'я: [навч. посіб.]. / М.П. Тимофієва, О.В. Двіжова. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2009. – 296 с.

УДК 159.946.3-053.4

ДО ПИТАННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ У ПРОФЕСІЯХ ТИПУ “ЛЮДИНА-ЛЮДИНА”

Ольга Корніяка
(Київ, Україна)

Статтю присвячено аналізу психологічного змісту поняття комунікативної компетентності, її складових. Подано методичні рекомендації з оптимізації комунікативного розвитку фахівця.

Ключові слова: комунікативна компетентність, комунікативні вміння і навички, комунікативний розвиток, професійна і міжособистісна взаємодія.

Статья посвящена анализу психологического содержания понятия коммуникативной компетентности, ее составляющих. Представлены методические рекомендации относительно оптимизации коммуникативного развития профессионала.